

THE SUITABILITY OF THE FLIPPED CLASSROOM MODEL IN TEACHING POLITICAL THEORY COURSES TO VIETNAMESE STUDENTS IN THE CONTEXT OF DIGITAL TRANSFORMATION

Tieu Thi My Hong

Email: tieumyhong@hnue.edu.vn

Hanoi National University of Education
136 Xuan Thuy street,
Cau Giay ward, Hanoi, Vietnam

Received: 08/12/2025

Revised: 07/02/2026

Accepted: 10/3/2026

Published: 20/5/2026

Abstract: This paper examines the suitability of the flipped classroom model for teaching political theory courses in Vietnam's current higher education context. Based on a review of literature, the paper analyzes both domestic and international studies on the flipped classroom model, political theory education, the direction of higher education reform, and the characteristics of the current generation of students. It provides a theoretical foundation for applying this model. The research results highlight three key aspects: First, the flipped classroom model aligns with the requirements of pedagogical reform and digital transformation in higher education by emphasizing students' active role. Second, the model allows for restructuring learning activities into a pre-class, in-class, and post-class cycle, enabling students to acquire foundational knowledge during the preparation phase and to develop critical thinking, application skills, and problem-solving abilities during in-class discussions and real-world case handling. Third, the flipped classroom model addresses the learning characteristics of Vietnamese students, particularly Generation Z, who are familiar with digital environments and have a high demand for dialogue and experiential learning. This paper not only offers meaningful suggestions for modernizing the teaching methods of political theory courses but also opens up directions for empirical research on the implementation of the flipped classroom model in teaching practice, particularly in the context of digital transformation and the learning needs of Generation Z.

Keywords: *Flipped classroom, political theory, generation Z, digital transformation, Vietnamese students.*

SỰ PHÙ HỢP CỦA MÔ HÌNH LỚP HỌC ĐẢO NGƯỢC TRONG DẠY HỌC CÁC MÔN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ CHO SINH VIÊN VIỆT NAM TRONG BỐI CẢNH CHUYỂN ĐỔI SỐ

Tieu Thi My Hong

Email: tieumyhong@hnue.edu.vn

Trường Đại học Sư phạm Hà Nội
136 Xuân Thủy, Cầu Giấy,
Hà Nội, Việt Nam

Nhận bài: 08/12/2025

Chỉnh sửa xong: 07/02/2026

Chấp nhận đăng: 10/3/2026

Xuất bản: 20/5/2026

Tóm tắt: Bài viết nhằm xem xét tính phù hợp của mô hình lớp học đảo ngược đối với việc dạy học các môn lý luận chính trị trong bối cảnh giáo dục đại học Việt Nam hiện nay. Trên cơ sở nghiên cứu tài liệu, bài viết tiến hành phân tích các công trình trong và ngoài nước về lớp học đảo ngược, giáo dục lý luận chính trị, định hướng đổi mới giáo dục đại học và đặc điểm thế hệ sinh viên hiện nay, từ đó làm rõ cơ sở lý luận cho việc áp dụng mô hình này. Kết quả nghiên cứu chỉ ra ba khía cạnh nổi bật: Thứ nhất, lớp học đảo ngược phù hợp với yêu cầu đổi mới phương pháp dạy học và chuyển đổi số trong giáo dục đại học, khi nhấn mạnh vai trò chủ động của sinh viên. Thứ hai, lớp học đảo ngược cho phép tái cấu trúc hoạt động học tập theo chu trình trước giờ lên lớp - trên lớp - sau giờ lên lớp, tạo điều kiện để sinh viên tiếp thu kiến thức cơ bản ở giai đoạn chuẩn bị và phát triển tư duy phản biện, năng lực vận dụng trong quá trình thảo luận, xử lý tình huống thực tiễn trên lớp. Thứ ba, lớp học đảo ngược đáp ứng đặc điểm học tập của sinh viên Việt Nam thuộc thế hệ Z, vốn quen thuộc với môi trường số và có nhu cầu cao về đối thoại, trải nghiệm. Bài viết không chỉ đưa ra gợi ý có ý nghĩa trong việc đổi mới phương pháp dạy học các môn lý luận chính trị, mà còn gợi mở hướng nghiên cứu thực nghiệm về triển khai mô hình lớp học đảo ngược trong thực tiễn giảng dạy, đặc biệt trong bối cảnh chuyển đổi số và nhu cầu học tập của thế hệ Z.

Từ khóa: *Lớp học đảo ngược, lý luận chính trị, thế hệ Z, chuyển đổi số, sinh viên Việt Nam.*

1. Đặt vấn đề

Trong bối cảnh đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo ở Việt Nam, việc nâng cao chất lượng dạy học các môn lí luận chính trị trong các cơ sở giáo dục đại học trở thành nhiệm vụ cấp thiết. Đại hội XIII của Đảng nhấn mạnh yêu cầu: “Tiếp tục đổi mới mạnh mẽ nội dung, phương thức công tác tư tưởng... nâng cao chất lượng tuyên truyền, giáo dục, học tập chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021, tập 1, tr.181). Các môn lí luận chính trị giữ vai trò quan trọng trong việc hình thành thế giới quan khoa học, phương pháp luận biện chứng và bồi dưỡng lí tưởng, niềm tin chính trị cho sinh viên (Tiêu Thị Mỹ Hồng, 2021). Tuy nhiên, thực tiễn giảng dạy hiện nay còn tồn tại những hạn chế như đổi mới phương pháp chưa đồng đều, sự gắn kết giữa tri thức lí luận và thực tiễn chưa chặt chẽ, mức độ chủ động của sinh viên còn thấp (Bùi Thanh Tùng & Nguyễn Minh Hiền, 2024). Quy mô lớp học lớn và tính đa dạng của đối tượng người học cũng đặt ra thách thức đối với việc đổi mới phương pháp (Tiêu Thị Mỹ Hồng, 2021). Điều này đòi hỏi việc tìm kiếm và vận dụng các mô hình dạy học phù hợp nhằm tăng cường tính tích cực và hứng thú học tập của sinh viên.

Trong những năm gần đây, lớp học đảo ngược được triển khai rộng rãi ở nhiều quốc gia và lĩnh vực đào tạo, được xem như một mô hình dạy học hiện đại với nguyên tắc tái cấu trúc quá trình học tập (Lage và cộng sự, 2000; Tsai và cộng sự, 2020). Mô hình này chuyển hoạt động tiếp nhận tri thức cơ bản ra ngoài lớp học, dành thời gian trên lớp cho thảo luận, phân tích, giải quyết vấn đề và vận dụng tri thức vào thực tiễn (Lage và cộng sự, 2000). Nhiều nghiên cứu chứng minh lớp học đảo ngược có tác động tích cực đến động lực học tập, sự tham gia, tư duy phản biện, kĩ năng giải quyết vấn đề và năng lực tự học (Imania & Bariah, 2020; Awidi & Paynter, 2019; Soebagyo & Saamah, 2023; Hwang & Chen, 2019; Jdaitawi, 2019; Huda và cộng sự, 2021). Đối với giáo dục lí luận chính trị, sự phù hợp của mô hình này còn xuất phát từ đặc điểm của tri thức lí luận chính trị vốn trừu tượng, hệ thống, gắn với thực tiễn và mang tính lịch sử - phát triển, đòi hỏi sinh viên chuẩn bị trước, tham gia đối thoại và rèn luyện tư duy phản biện (Tiêu Thị Mỹ Hồng, 2021). Đồng thời, yêu cầu phát triển phẩm chất, năng lực người học, đặc điểm thế hệ sinh viên trong môi trường số và xu thế đổi mới giáo dục đại học cũng cho thấy lớp học đảo ngược là một lựa chọn hợp lí (Tiêu Thị Mỹ Hồng, 2022b).

Bài viết tập trung vào việc phân tích mối liên hệ giữa lớp học đảo ngược và các đặc thù của môn lí luận chính trị, đặc biệt trong bối cảnh chuyển đổi số và đặc điểm của sinh viên Gen Z. Những yếu tố này, mặc dù đã được đề cập đến các nghiên cứu trước nhưng chưa được khai thác một cách chi tiết, đặc biệt khi xét đến sự thay đổi trong cách thức học tập của sinh viên trong môi trường số hiện nay. Do đó, bài viết hướng tới làm rõ cơ sở lí luận lí giải tính phù hợp của mô hình lớp học đảo ngược đối với việc dạy học các môn lí luận chính trị trong bối cảnh giáo dục đại học Việt Nam hiện nay.

2. Phương pháp nghiên cứu

Bài viết được thực hiện theo phương pháp nghiên cứu tài liệu, tập trung khai thác và phân tích các công trình đã công bố trong và ngoài nước liên quan đến mô hình lớp học đảo ngược và việc giảng dạy các môn lí luận chính trị ở bậc Đại học. Mục đích của cách tiếp cận này không nhằm hệ thống hóa toàn bộ nghiên cứu đã có mà tập trung vào việc chọn lọc và phân tích các kết quả có giá trị tham chiếu trực tiếp cho chủ đề nghiên cứu. Từ đó làm rõ cơ sở lí luận cho việc áp dụng mô hình lớp học đảo ngược trong dạy học các môn lí luận chính trị. Các tài liệu nghiên cứu được lựa chọn dựa trên tính chất và mức độ phù hợp với chủ đề bài viết được thu thập từ các cơ sở dữ liệu đáng tin cậy như Google Scholar, Web of Science, Scopus và các tạp chí uy tín trong nước. Về phương pháp phân tích, bài viết áp dụng phương pháp tổng hợp lí thuyết nhằm tổng hợp các kết quả từ các nghiên cứu có sẵn để làm rõ các điểm mới và phù hợp trong việc áp dụng mô hình lớp học đảo ngược vào giảng dạy lí luận chính trị.

Trong quá trình biên tập bản thảo, công cụ trí tuệ nhân tạo (AI) đã được sử dụng với mục đích hỗ trợ rà soát diễn đạt và chuẩn hóa ngôn ngữ; mọi nội dung khoa học, luận điểm và kết luận đều do tác giả tự xây dựng và chịu trách nhiệm.

3. Kết quả nghiên cứu

3.1. Một số vấn đề chung về lớp học đảo ngược và vị trí, vai trò của các môn lí luận chính trị trong giáo dục đại học ở Việt Nam hiện nay

a. Một số vấn đề chung về lớp học đảo ngược

Lớp học đảo ngược là một hình thức dạy học kết hợp được xem là một mô hình dạy học tiêu biểu của giáo dục đại học trong Thế kỉ XXI (Tsai và cộng sự, 2020) đặc biệt sau bối cảnh COVID-19. Với mô hình này, sinh viên tự nghiên cứu bài học trước giờ học trực tiếp với giảng viên thông qua hệ thống học liệu

được cung cấp, sau đó tham gia vào các hoạt động học tập trên lớp (Bishop & Verleger, 2013). Nói đơn giản, lớp học đảo ngược là mô hình dạy học mà những gì thường được thực hiện trên lớp sẽ được thực hiện ở nhà, và những gì thường được thực hiện như bài tập về nhà sẽ được thực hiện trên lớp (Bishop & Verleger, 2013) hay lớp học đảo ngược chính là “bài học ở nhà, bài tập ở trường” (Awidi & Paynter, 2019). Như vậy, lớp học đảo ngược là một mô hình giảng dạy hiện đại, trong đó vai trò truyền thống của giảng viên và sinh viên trong lớp học được thay đổi. Các bài giảng lý thuyết thông thường được chuyển giao cho sinh viên tự học tại nhà. Thời gian trên lớp học được dành chủ yếu cho các hoạt động học tập chủ động như thảo luận, giải quyết vấn đề, làm bài tập nhóm hoặc thực hành.

Về bản chất, lớp học đảo ngược tái cấu trúc chu trình dạy học. Chiến lược học tập của mô hình này bao gồm hai loại hoạt động: Học tập cá nhân ngoài giờ học với việc nghiên cứu hệ thống học liệu do giáo viên cung cấp và học tập trên lớp có sự tương tác trực tiếp với giáo viên và bạn học để thực hiện các nhiệm vụ học tập cao hơn. Mô hình này lấy học sinh làm trung tâm, dựa trên các lý thuyết học tập kiến tạo, nhấn mạnh tầm quan trọng của việc học sinh tạo ra ý nghĩa xã hội từ tài liệu đã học trước đó và kiến thức mới tiếp thu.

Các công trình nghiên cứu quốc tế khẳng định, lớp học đảo ngược mang lại ba giá trị cốt lõi. Thứ nhất, nâng cao năng lực tự học và khả năng quản trị quá trình học tập của sinh viên. Lớp học đảo ngược đã đóng góp vào việc cung cấp cơ hội học tập lâu dài gắn với năng lực, điều kiện và những yếu tố khác của bản thân người học (DeRuisseau, 2016) dựa trên nền tảng số. Thứ hai, mô hình này tăng cường tính tương tác đa chiều, khắc phục sự đơn tuyến của lối dạy học truyền thống. Đây là mô hình thuận lợi nhất cho việc áp dụng những tiến bộ của công nghệ vào giáo dục mà không ảnh hưởng đến các nguyên tắc của giáo dục truyền thống vốn coi sự tương tác trực tiếp giữa người dạy và người học, người học và người học. Thứ ba, lớp học đảo ngược tạo điều kiện thuận lợi cho việc phát triển các kỹ năng tư duy bậc cao như phân tích, phản biện, sáng tạo - những năng lực nền tảng của nguồn nhân lực trong thời đại số (DeRuisseau, 2016). Với ưu thế đó, lớp học đảo ngược ngày càng được khẳng định như một mô hình phù hợp cho giáo dục đại học hiện đại, nhất là khi quá trình chuyển đổi số tạo điều kiện tiếp cận học liệu đa dạng, linh hoạt và cá nhân hóa.

b. Vị trí và vai trò của các môn lý luận chính trị trong giáo dục đại học

Trong hệ thống giáo dục đại học Việt Nam, các môn lý luận chính trị giữ một vị trí đặc biệt, không chỉ là những học phần bắt buộc theo chương trình đào tạo mà còn là thành tố quan trọng trong việc hình thành và phát triển nhân cách, bản lĩnh chính trị, thế giới quan khoa học và phương pháp luận cho sinh viên (Tiêu Thị Mỹ Hồng, 2021). Các môn lý luận chính trị bao gồm những học phần như: Triết học Mác - Lênin, Kinh tế chính trị Mác - Lênin, Chủ nghĩa xã hội khoa học, Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam và Tư tưởng Hồ Chí Minh (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2019). Vai trò của các môn lý luận chính trị có thể được nhìn nhận ở ba phương diện:

Về giáo dục tư tưởng - chính trị, các môn lý luận chính trị giúp sinh viên nắm vững những nguyên lý cơ bản của Chủ nghĩa Mác - Lênin, Tư tưởng Hồ Chí Minh và Đường lối của Đảng Cộng sản Việt Nam, từ đó hình thành thế giới quan duy vật biện chứng, rèn luyện tư duy lý luận, tạo nền tảng vững chắc để phân tích và đánh giá các vấn đề chính trị - xã hội một cách khoa học và khách quan, định hướng hành động phù hợp với mục tiêu, lý tưởng của Đảng và Nhà nước, nhận diện và phản biện các quan điểm sai trái, góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Đồng thời, củng cố niềm tin vào con đường xã hội chủ nghĩa, vào sự lãnh đạo của Đảng và tầm nhìn tương lai của dân tộc, hình thành “kháng thể” tư tưởng, giúp sinh viên có khả năng tự bảo vệ mình khỏi các luận điệu xuyên tạc (Trương Thị Hồng Nga, Nguyễn Thị Thúy, 2025).

Về phát triển năng lực tư duy, thông qua việc học và vận dụng các phạm trù, quy luật triết học, kinh tế chính trị và khoa học xã hội, sinh viên được rèn luyện tư duy logic, khả năng phân tích, tổng hợp, đánh giá và giải quyết vấn đề một cách khoa học, không bị cuốn theo cảm tính hay những quan điểm thiên lệch. Giáo dục lý luận chính trị chính là nền tảng để sinh viên phát triển tư duy lý luận, nhìn nhận các hiện tượng trong đời sống xã hội một cách toàn diện, biện chứng và lịch sử. Đặc biệt, trong môi trường số hóa, nơi mà thông tin lan truyền với tốc độ chóng mặt, thậm chí bị bóp méo, năng lực tư duy phản biện càng trở nên quan trọng. Sinh viên cần có khả năng phân tích, kiểm chứng và đánh giá thông tin một cách hệ thống, để tránh rơi vào tình trạng “ngộ nhận tập thể” hoặc bị dẫn dắt bởi những luận điệu sai trái, cực đoan (Trương Thị Hồng Nga, 2025).

Về bồi dưỡng phẩm chất và trách nhiệm công dân, các môn lý luận chính trị góp phần hình thành lối sống

lành mạnh, ý thức trách nhiệm xã hội và tinh thần cống hiến, giúp sinh viên xác định vai trò của mình trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Như vậy, lí luận chính trị không chỉ truyền đạt tri thức khoa học mà còn là công cụ giáo dục toàn diện, gắn liền giữa tri thức - thái độ - hành vi, tạo nền tảng vững chắc cho sự phát triển phẩm chất, năng lực của người học đặc biệt là ý thức về con đường độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội của quốc gia, dân tộc. Đại hội XIII của Đảng (2021) nhấn mạnh: “Kiên định và vận dụng, phát triển sáng tạo Chủ nghĩa Mác - Lênin, Tư tưởng Hồ Chí Minh; kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội; kiên định đường lối đổi mới của Đảng” (Đảng Cộng sản Việt Nam, tập 1, tr.109). Để làm được điều đó, nhất định phải “Tăng cường giáo dục thế hệ trẻ về lí tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa, nâng cao lòng yêu nước, tự hào dân tộc, nuôi dưỡng ước mơ, hoài bão, khát vọng vươn lên; nêu cao tinh thần trách nhiệm đối với đất nước, với xã hội...” (Đảng Cộng sản Việt Nam, tập 1, tr.168).

3.2. Sự phù hợp của mô hình lớp học đảo ngược với việc dạy học các môn lí luận chính trị

a. Sự phù hợp của lớp học đảo ngược với xu thế đổi mới giáo dục đại học ở Việt Nam nói chung và dạy học các môn lí luận chính trị nói riêng

Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng ta đã xác định: “Tiếp tục đổi mới đồng bộ mục tiêu, nội dung, chương trình, phương thức, phương pháp giáo dục và đào tạo theo hướng hiện đại, hội nhập quốc tế, phát triển con người toàn diện, đáp ứng những yêu cầu mới của phát triển kinh tế - xã hội, khoa học và công nghệ, thích ứng với cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư” (Đảng Cộng sản Việt Nam, tập 1, tr.136). “Đổi mới căn bản chương trình, nội dung, phương pháp giáo dục lí luận chính trị theo phương châm khoa học, thực tiễn, sáng tạo và hiện đại; ... phù hợp với từng đối tượng” (Đảng Cộng sản Việt Nam, tập 1, tr.182-183). Đổi mới giáo dục đại học ở Việt Nam đang diễn ra mạnh mẽ theo hướng: lấy người học làm trung tâm; thúc đẩy chuyển đổi số và học tập suốt đời; chuyển từ truyền thụ tri thức sang phát triển năng lực; tăng cường hội nhập và hiện đại hóa phương pháp dạy học. Trong bối cảnh đó, mô hình lớp học đảo ngược không chỉ là một lựa chọn phương pháp mà còn là sự phù hợp tất yếu.

Trước hết, lớp học đảo ngược hiện thực hóa định hướng lấy người học làm trung tâm. Sinh viên trở thành chủ thể tích cực, chủ động nghiên cứu trước, đặt câu hỏi, tham gia đối thoại trên lớp. Giảng viên

chuyển từ vai trò người truyền đạt sang người tổ chức, dẫn dắt, hỗ trợ. Đây chính là biểu hiện cụ thể của triết lí đổi mới giáo dục đại học.

Thứ hai, lớp học đảo ngược phù hợp với chuyển đổi số trong giáo dục. Mô hình này khai thác triệt để công nghệ thông tin, sử dụng học liệu số, nền tảng học tập trực tuyến, công cụ quản lí và đánh giá quá trình. Nhờ đó, dạy học lí luận chính trị có thể thoát khỏi giới hạn không gian và thời gian, mở rộng thành quá trình học tập kết hợp (blended learning), hiện đại và linh hoạt.

Thứ ba, lớp học đảo ngược là mô hình thuận lợi cho phát triển năng lực người học. Giáo dục đại học phải hướng tới trang bị cho sinh viên phẩm chất, năng lực cần thiết đáp ứng yêu cầu của sự phát triển quốc gia, dân tộc trong bối cảnh mới. Do đó, các trường đại học đang dần chuyển sang cung cấp một môi trường mở, ở đó, sinh viên có cơ hội tiếp thu các kĩ năng học tập lâu dài (Vasilchenko và cộng sự, 2018). Đối với các môn lí luận chính trị, mục tiêu này càng có ý nghĩa đặc biệt: Không chỉ trang bị tri thức lí luận, mà còn bồi dưỡng phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống, phát triển năng lực xây dựng đất nước. Trong bối cảnh đó, mô hình lớp học đảo ngược tỏ ra có nhiều ưu thế.

Lớp học đảo ngược thúc đẩy tinh thần học tập suốt đời và phát triển năng lực tự học, tự quản lí bản thân (He và cộng sự, 2019). Với đặc trưng “học trước ở nhà - thảo luận, vận dụng trên lớp”, lớp học đảo ngược buộc sinh viên phải chủ động tiếp cận học liệu, từ đó hình thành thói quen đọc tài liệu, ghi chú, đặt câu hỏi. Vì thế, mô hình lớp học này đòi hỏi sinh viên phải nỗ lực nhiều hơn, đầu tư thời gian cho học tập hơn (Joseph và cộng sự, 2021). Người học từ vị thế người tiếp nhận bị động trong mô hình truyền thống sang người khám phá tích cực. Quá trình chuẩn bị cá nhân này giúp rèn luyện khả năng tự định hướng học tập, quản lí thời gian, khai thác thông tin hiệu quả. Đây là những năng lực nền tảng để học tập suốt đời, đồng thời là yêu cầu quan trọng trong giáo dục lí luận chính trị.

Lớp học đảo ngược phát huy năng lực tư duy phản biện, hợp tác và giao tiếp (Huang và cộng sự, 2020). Trong những buổi học trực tiếp, sinh viên sẽ được tổ chức các hoạt động học tập để tham gia thảo luận, tranh luận, làm việc nhóm từ những tri thức nền tảng, những khái niệm cơ bản, những nội dung cốt lõi đã tự chiếm lĩnh trước đó (Lage và cộng sự, 2000), hoạt động tương tác giữa giảng viên với sinh viên và sinh viên với sinh viên được đẩy mạnh (He và cộng sự, 2019; Huang và cộng sự, 2020). Quá

trình này tạo ra môi trường đối thoại dân chủ, nơi người học được bày tỏ quan điểm, đưa ra lập luận, phản biện lẫn nhau và hợp tác để giải quyết vấn đề, từ đó rèn luyện được tư duy bậc cao. Đối với lí luận chính trị, việc rèn luyện tư duy phản biện có ý nghĩa quan trọng, giúp sinh viên không tiếp nhận thông tin, đánh giá hiện tượng một chiều mà biết so sánh, đối chiếu, từ đó củng cố niềm tin chính trị trên cơ sở nhận thức đúng đắn.

Lớp học đảo ngược góp phần phát triển năng lực vận dụng tri thức vào thực tiễn đời sống. Một trong những hạn chế lớn nhất của dạy học lí luận chính trị là sự tách rời lí luận và thực tiễn, khiến tri thức lí luận chính trị thiếu sức sống, chưa hấp dẫn với sinh viên. Lớp học đảo ngược khắc phục điều này bằng cách dành thời gian trên lớp cho các hoạt động ứng dụng, phân tích tình huống, giải quyết vấn đề thực tiễn, các thắc mắc, câu hỏi của sinh viên được giải quyết hiệu quả hơn, giúp họ suy nghĩ sâu sắc hơn (Huang và cộng sự, 2020). Người học được rèn luyện khả năng sử dụng lí luận để lí giải hiện tượng xã hội, để từ đó có thái độ, hành động phù hợp. Đây chính là biểu hiện cụ thể của năng lực tham gia các hoạt động chính trị - xã hội mà giáo dục lí luận chính trị hướng tới.

Lớp học đảo ngược còn tạo điều kiện để phát triển phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống tốt đẹp thông qua trải nghiệm học tập tích cực. Khi sinh viên chủ động tham gia, đối thoại và phản biện, các giá trị của tri thức lí luận chính trị không áp đặt từ bên ngoài, mà được nội tâm hóa thành niềm tin, lí tưởng và định hướng hành động cá nhân. Quá trình này góp phần bồi dưỡng trách nhiệm công dân, ý thức xã hội, tinh thần nhân văn - những phẩm chất cốt lõi mà giáo dục lí luận chính trị đặt ra.

Xét từ mục tiêu phát triển phẩm chất và năng lực người học, có thể khẳng định: Mô hình lớp học đảo ngược không chỉ phù hợp, mà còn mang tính tất yếu trong dạy học lí luận chính trị hiện nay. Nó biến quá trình học tập từ thụ động sang chủ động, từ tiếp nhận sang kiến tạo, qua đó hiện thực hóa một cách hiệu quả nhất sứ mệnh của giáo dục lí luận chính trị trong bối cảnh đổi mới giáo dục đại học, phát triển đất nước trong thời kì mới.

Cuối cùng, lớp học đảo ngược phù hợp với xu thế hội nhập và quốc tế hóa giáo dục. Đây là mô hình được áp dụng rộng rãi ở nhiều nền giáo dục tiên tiến. Việc triển khai lớp học đảo ngược trong dạy học lí luận chính trị ở Việt Nam vừa giúp bắt nhịp với xu hướng quốc tế, vừa thể hiện năng lực đổi mới phương pháp của giảng viên trong thời đại toàn cầu hóa.

b. Sự phù hợp của lớp học đảo ngược với đặc điểm nội dung tri thức các môn lí luận chính trị

Nội dung tri thức của các môn lí luận chính trị có đặc thù nổi bật so với nhiều lĩnh vực khoa học xã hội khác: Tính khái quát, trừu tượng, hệ thống, logic chặt chẽ, chính trị - tư tưởng sâu sắc, gắn với thực tiễn cách mạng Việt Nam. Chính những đặc điểm này vừa khẳng định vai trò không thể thiếu của lí luận chính trị trong giáo dục đại học vừa đặt ra thách thức cho phương pháp dạy học. Nếu duy trì mô hình giảng dạy truyền thống thiên về thuyết giảng thì sinh viên dễ rơi vào trạng thái thụ động trong tiếp nhận tri thức, khó nắm bắt bản chất và mối liên hệ logic giữa các phần. Thêm vào đó, các môn học này thường được xếp vào chương trình học của năm thứ nhất, thứ hai khi mà sinh viên mới chập chững bước vào ghế nhà trường, tâm lí chưa ổn định, chưa quen với các phương pháp học ở đại học. Mô hình lớp học đảo ngược cho phép giải quyết căn bản vấn đề này nhờ sự tái cấu trúc quá trình tiếp nhận tri thức. Thay vì tiếp xúc lần đầu trên lớp, sinh viên được yêu cầu nghiên cứu tài liệu, bài giảng điện tử, video minh họa ngay từ trước giờ học. Quá trình chuẩn bị này giúp người học có “tiền đề nhận thức” khi bước vào giờ học, dù mới ở mức độ sơ bộ (Joseph và cộng sự, 2021). Nhờ đó, khi tham gia thảo luận và hoạt động nhóm trên lớp, sinh viên dễ dàng tập trung vào bản chất, mối liên hệ và sự vận dụng của tri thức. Vì thế, hiệu suất của lớp học đảo ngược được đánh giá cao hơn lớp học truyền thống (Joseph và cộng sự, 2021).

Hơn nữa, sự logic và liên thông của lí luận chính trị từ triết học, kinh tế chính trị, chủ nghĩa xã hội khoa học đến tư tưởng Hồ Chí Minh và lịch sử Đảng đòi hỏi cách tiếp cận có khả năng chia nhỏ nội dung, sắp xếp theo mạch hệ thống và củng cố liên tục. Lớp học đảo ngược với thiết kế phân tách thành các đơn vị học tập nhỏ, có tài liệu chuẩn bị và hoạt động củng cố, tạo điều kiện để sinh viên nhận thức được cấu trúc và tính hệ thống của tri thức. Chính vì thế, sinh viên ở lớp học đảo ngược được chứng minh rằng nắm vững các khái niệm cơ bản và có kết quả kiểm tra trước buổi học trực tiếp cao hơn đáng kể so với sinh viên học tập theo mô hình truyền thống và từ đó tăng mức độ khó của các bài tập trên lớp để tập trung vào việc phát triển các kĩ năng tư duy bậc cao, hứng thú học tập cũng vì thế được kích thích (He và cộng sự., 2019).

Đặc biệt, lí luận chính trị gắn chặt với thực tiễn lịch sử, chính trị Việt Nam. Nếu chỉ nghe giảng, sinh viên khó cảm nhận chiều sâu, sự sống động của tri thức. Trong lớp học đảo ngược, hoạt động lớp có

thể tập trung vào phân tích tình huống, nghiên cứu trường hợp thực tiễn, từ đó biến tri thức trừu tượng thành kinh nghiệm gắn với đời sống xã hội. Nhờ vậy, nội dung lí luận chính trị không còn khô cứng, mà trở thành công cụ để giải thích và hành động.

c. Sự phù hợp của lớp học đảo ngược với đặc điểm người học hiện nay

Mô hình lớp học đảo ngược được sử dụng trong giảng dạy tại nhiều trường đại học trên thế giới gắn với sự xuất hiện của một thế hệ sinh viên mới - thế hệ Z. Sinh viên thế hệ Z là thế hệ được sinh ra từ giữa/cuối những năm 1990 và đầu/giữa những năm 2010, nằm giữa thế hệ Millennials và thế hệ Alpha. Đây là thế hệ đầu tiên được tiếp xúc với Internet, được tiếp cận với công nghệ ngay từ khi còn nhỏ, họ là những “công dân thời đại kĩ thuật số” (Turner, 2015). Thế hệ này được đánh giá là có nhiều nét tính cách khác biệt với các thế hệ trước đó. Trước hết, họ là những người có tính cá nhân cao, độc lập cả về tư duy lẫn hành động. Họ sinh ra và lớn lên cùng internet và điện thoại thông minh, vì thế họ được định danh những “công dân thời đại kĩ thuật số” (Turner, A., 2015). Nếu thế hệ X vui thích với công nghệ, thế hệ Y làm chủ nó thì thế hệ Z là sống với nó (Mohr & Mohr, 2017). Thế hệ Z đề cao sự độc lập và khả năng tự chủ. Đối với họ, việc tự thiết kế và xây dựng lộ trình học tập là điều quan trọng (Seemiller, C. & Grace, M., 2016). Các sinh viên trong thế hệ này cũng ưa thích việc học tập một mình bởi nó cho phép họ tập trung vào việc học và hiểu rõ tài liệu trước khi chia sẻ quan điểm với người khác (Seemiller, C. & Grace, M., 2016). Đặc điểm này là điều kiện rất thuận lợi cho việc sử dụng mô hình lớp học đảo ngược. Sinh viên Việt Nam hiện nay là thế hệ sống trong môi trường số, quen tiếp cận thông tin qua Internet, mạng xã hội, video học tập; đồng thời có nhu cầu được tham gia, trải nghiệm, chia sẻ hơn là tiếp thu thụ động (Tieu Thi My Hong, 2022b).

Mô hình lớp học đảo ngược tỏ ra phù hợp với những đặc điểm này. Trước hết, nó đáp ứng thói quen học tập của sinh viên trong môi trường số. Việc cung cấp học liệu điện tử, video bài giảng, tài nguyên mở cho phép sinh viên tự học mọi lúc, mọi nơi, phù hợp với nhịp độ và phong cách cá nhân. Điều này không chỉ thuận lợi về mặt phương tiện, mà còn khơi gợi tính chủ động, trách nhiệm trong học tập. Tiếp theo, lớp học đảo ngược tạo môi trường để sinh viên phát huy nhu cầu tham gia và đối thoại. Một số nghiên cứu đã chỉ ra rằng, người học thế hệ Z yêu thích việc học thông qua hành động như phân tích tình huống, thảo luận và thực hiện dự án hơn là

chỉ ngồi nghe giảng. Ngay cả trên môi trường học tập ảo, họ cũng mong muốn việc học tập diễn ra hai chiều thông qua các trò chơi tương tác. Trên lớp, thay vì nghe giảng một chiều, họ được thảo luận, phản biện, làm việc nhóm, trình bày quan điểm cá nhân. Thế hệ này đề cao tinh thần hợp tác và sẵn sàng hợp tác trong các mối quan hệ. Lớp học đảo ngược tạo cơ hội cho họ tham gia các bài tập tình huống, phân tích sự kiện chính trị - xã hội đương đại, qua đó giúp nhận thức lí luận chính trị không chỉ là kiến thức bắt buộc, mà là công cụ sống động để lí giải cuộc sống. Điều này thay đổi thái độ học tập, chuyển từ học để thi sang học để hiểu, để vận dụng. Quá trình này thỏa mãn tâm lí mong muốn được khẳng định bản thân, đồng thời giúp sinh viên phát triển năng lực giao tiếp, hợp tác - những năng lực thiết yếu của công dân Thế kỉ XXI. Có thể thấy, lớp học đảo ngược phù hợp với đặc điểm người học hiện nay ở ba khía cạnh: Tương thích với phong cách học tập trong môi trường số; đáp ứng nhu cầu tham gia tích cực và tạo ra trải nghiệm học tập gắn thực tiễn. Chính vì thế, việc học tập các môn lí luận chính trị theo mô hình lớp học đảo ngược được cho là phù hợp với thời đại và đặc điểm sinh viên thế hệ Z ở Việt Nam hiện nay (Tieu Thi My Hong, 2022b).

4. Kết luận

Nghiên cứu cho thấy mô hình lớp học đảo ngược có cơ sở khoa học vững chắc và phù hợp với yêu cầu đổi mới dạy học các môn lí luận chính trị trong giáo dục đại học Việt Nam. Mô hình này không chỉ phản ánh tư duy giáo dục kiến tạo mà còn đề cao vai trò chủ động của sinh viên, tận dụng hiệu quả công nghệ số để nâng cao chất lượng học tập. Với đặc thù các môn lí luận chính trị, vốn đậm tính trừu tượng và gắn liền với thực tiễn xã hội, lớp học đảo ngược giúp sinh viên có tiền đề nhận thức trước giờ học, tăng cường đối thoại, phát triển tư duy phản biện và khả năng vận dụng tri thức vào thực tế. Mô hình này còn phù hợp với đặc điểm học tập của sinh viên thế hệ Z và phù hợp với xu hướng đổi mới giáo dục đại học hiện nay.

Tuy nhiên, để đảm bảo tính định hướng tư tưởng trong quá trình tự học, giảng viên cần xây dựng hệ thống học liệu số có tính định hướng rõ ràng và kiểm soát chặt chẽ. Việc xây dựng kho học liệu số các môn lí luận chính trị dùng chung cho sinh viên toàn quốc, giúp đảm bảo chất lượng học liệu và cung cấp nguồn tài nguyên đa dạng, phong phú nên được coi là một giải pháp hữu ích để việc học tập các môn lí luận chính trị với mô hình lớp học đảo ngược phát huy được lợi thế. Nghiên cứu này chủ yếu dựa trên

phân tích tài liệu thứ cấp, chưa có minh chứng thực nghiệm từ bối cảnh lớp học thực tế. Do đó, các nghiên cứu tiếp theo cần tập trung vào khảo sát trải nghiệm người học, đánh giá tác động của mô hình đối với kết

quả học tập, hoặc triển khai các thử nghiệm su phạm ở những học phần cụ thể để xác định mức độ khả thi và những điều kiện bảo đảm cho việc áp dụng lớp học đảo ngược trong dạy học lí luận chính trị.

Tài liệu tham khảo

- Awidi, I. T. & Paynter, M. (2019). The impact of a flipped classroom approach on student learning experience. *Computers & Education*, 128, pp.269-283. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2018.09.013>.
- Bishop, J. & Verleger, M. (2013). The flipped classroom: A survey of the research. *2013 ASEE Annual Conference & Exposition Proceedings*. <https://doi.org/10.18260/1-2--22585>.
- Bùi Thanh Tùng & Nguyễn Minh Hiền. (2024). Giảng dạy các môn lí luận chính trị trong bối cảnh hiện nay. *Tạp chí Quản lí nhà nước*. Nguồn: <https://www.quanlynhanuoc.vn/>.
- DeRuisseau, L. R. (2016). The flipped classroom allows for more class time devoted to critical thinking. *Advances in Physiology Education*, 40(4), pp.522-528. <https://doi.org/10.1152/advan.00033.2016>.
- Đảng Cộng sản Việt Nam. (2021). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII (tập 1)*. NXB Chính trị Quốc gia Sự thật, Hà Nội.
- He, Y., Lu, J., Huang, H., He, S., Ma, N., Sha, Z., Sun, Y. & Li, X. (2019). The effects of flipped classrooms on undergraduate pharmaceutical marketing learning: A clustered randomized controlled study. *PLOS ONE*, 14(4), e0214624. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0214624>.
- Huang, H., Chou, C., Leu, S., You, H., Tiao, M. & Chen, C. (2020). Effects of a quasi-experimental study of using flipped classroom approach to teach evidence-based medicine to medical technology students. *BMC Medical Education*, 20(1). <https://doi.org/10.1186/s12909-020-1946-7>.
- Huda, M., Dhewy, R. C. & Agustina, E. N. (2021). Implementasi blended learning model flipped classroom: Peran teknologi dalam pembelajaran matematika di tengah pandemi. *JEDMA Jurnal Edukasi Matematika*, 2(1), pp.1-8. <https://doi.org/10.51836/jedma.v2i1.187>.
- Imania, K. A. & Bariah, S. H. (2020). Pengembangan flipped classroom dalam pembelajaran berbasis mobile learning pada mata kuliah strategi belajar [Development of flipped classroom in mobile learning based learning in learning strategy course]. *Jurnal Petik*, 6(2), pp.45-50. <https://doi.org/10.31980/petik.v6i2.1171>.
- Jdaitawi, M. (2019). The effect of flipped classroom strategy on students' learning outcomes. *International Journal of Instruction*, 12(3), pp.665-680. <https://doi.org/10.29333/iji.2019.12340a>.
- Joseph, M. A., Roach, E. J., Natarajan, J., Karkada, S. & Cayaban, A. R. (2021). Flipped classroom improves Omani nursing students performance and satisfaction in anatomy and physiology. *BMC Nursing*, 20(1). <https://doi.org/10.1186/s12912-020-00515-w>.
- Lage, M. J., Platt, G. J. & Treglia, M. (2000). Inverting the classroom: A gateway to creating an inclusive learning environment. *The Journal of Economic Education*, 31(1), pp.30-43. <https://doi.org/10.1080/00220480009596759>.
- Seemiller, C. & Grace, M. (2016). *Generation Z goes to college*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Soebagyo, J. & Saamah, S. (2023). Flipped classroom limited face-to-face learning: A bibliometric study. *AL-ISHLAH: Jurnal Pendidikan*, 15(1), pp.747-756. <https://doi.org/10.35445/alishlah.v15i1.1642>.
- Subramaniam, S. R. & Muniandy, B. (2019). The effect of flipped classroom on students' engagement. *Technology, Knowledge and Learning*, 24(3), pp.355-372. <https://doi.org/10.1007/s10758-017-9343-y>.
- Tiêu Thị Mỹ Hồng. (2021). Sử dụng mô hình lớp học đảo ngược trong dạy học các môn lí luận chính trị cho sinh viên đại học ở Việt Nam hiện nay. *Tạp chí Giáo dục*, 494, tr.44-48.
- Tiêu Thị Mỹ Hồng. (2022). Dạy học theo mô hình lớp học đảo ngược - thách thức và gợi ý đối với Việt Nam. *Tạp chí Khoa học Đại học Sư phạm Hà Nội: Khoa học Giáo dục*, 67(5), tr.74-82.
- Tieu Thi My Hong. (2022b). Studying Political Theory Subjects Using Flipped Classroom Model - Assessment from Gen-Z Students. *Vietnam Journal of Education*, 6(3), pp.265-276.
- Trương Thị Hồng Nga & Nguyễn Thị Thúy. (2025). *Nâng cao chất lượng giáo dục lí luận chính trị ở các trường đại học trong bối cảnh chuyển đổi số*. Nguồn: <https://lyluanchinhtri.vn/>.
- Tsai, H. & Wu, J. (2020). Bibliometric analysis of flipped classroom publications from the Web of Science core collection published from 2000 to 2019. *Science Editing*, 7(2), pp.163-168. <https://doi.org/10.6087/kcse.212>.
- Turner, A. (2015). Generation Z: Technology and social interest. *The Journal of Individual Psychology*, 71(2), pp.103-113. <https://doi.org/10.1353/jip.2015.0021>.
- Vasilchenko, A., Cajander, A., Daniels, M. & Balaam, M. (2018). The self-flipped classroom concept: Underlying ideas and experiences. *2018 IEEE Frontiers in Education Conference (FIE)*, pp.1-9. <https://doi.org/10.1109/fie.2018.8658616>.